

Krajowa Administracja Skarbowa
przestrzega przed nielegalną sprzedażą napojów alkoholowych
informuje o wymogach związanych z organizacją loterii fantowych
na imprezach rozrywkowych i festynach

Szanowni Państwo!

Organizatorzy okolicznościowych imprez plenerowych, niezwykle popularnych w miesiącach letnich na terenie naszego kraju, często goszczą wystawców i sprzedawców napojów alkoholowych. Doświadczenia lat ubiegłych pokazują, że nierzadko znajdują się wśród nich osoby nieuczciwe, które oferują do degustacji i sprzedaży bimbler oraz inne napoje, wytwarzane na bazie alkoholu w sposób nielegalny, wykorzystując przy tym brak wiedzy, a często naiwność uczestników tych imprez. Tymczasem produkcja, posiadanie i handlowanie bimbrem i napojami alkoholowymi w postaci nalewek zawierających bimbler, to w Polsce czynności nielegalne, bez względu na ilość i przeznaczenie tych wyrobów. Społeczna akceptacja dla bimbler wykorzystywana jest dodatkowo w procedurze oferowania do degustacji i sprzedaży napojów, zawierających szkodliwy i niebezpieczny dla zdrowia i życia skażony alkohol etylowy (spirytus techniczny), którego właściwości organoleptyczne są takie same jak bimbler i spirytusu spożywczego. Osoby działające w tym środowisku przestępczym zachęcają potencjalnych klientów, stosując różnorakie manipulacje słowne w celu wzbudzenia zaufania i podniesienia atrakcyjności oferowanych napojów, poprzez nazywanie ich „wyrobami regionalnymi”. W tej konwencji informują dla przykładu, że bimbler pochodzi z własnej, domowej produkcji, nalewkę wyprodukowano z owoców z przydomowego sadu, z wykorzystaniem bimbler własnej roboty lub spirytusu zakupionego w sklepie. Innym sposobem odwrócenia uwagi i czujności klientów jest zapewnienie, że spirytus pochodzi wprost z gorzelnii od zaprzyjaźnionego jej pracownika i nie różni się od sklepowego.

Krajowa Administracja Skarbowa informuje zatem, że:

- napoje alkoholowe podlegają obowiązkowi znakowania banderolami akcyzowymi (odpowiednio do rodzaju napoju i objętości opakowania) i wyłącznie oznaczone takimi znakami mogą być sprzedawane na terytorium kraju; banderola akcyzowa na opakowaniu potwierdza legalność alkoholu, fakt zapłaty akcyzy, oraz gwarantuje, że dany wyrób jest oryginalny i został wytworzony przez producenta danej marki; brak takiego oznakowania natomiast może świadczyć o tym, że napój alkoholowy pochodzi z nielegalnego źródła (*ustawa z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym - tekst jedn. Dz. U. z 2022 r., poz. 143 ze zm.*),
- sprzedaż napojów alkoholowych podlega obowiązkowi ewidencjonowania za pomocą kasy rejestrującej (*ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług - tekst jedn. Dz. U. z 2022 r., poz. 931 ze zm. oraz § 4 ust. 1 pkt 1 lit. n rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 grudnia 2021 r. w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji sprzedaży przy zastosowaniu kas rejestrujących - Dz. U. z 2021 r., poz. 2442*),
- sprzedawca napojów alkoholowych powinien posiadać ważne zezwolenie na taką sprzedaż,

wydane przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta (*ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi - tekst jedn. Dz. U. z 2023 r., poz. 165 ze zm.*),

- prowadzenie promocji i reklamy napojów alkoholowych innych niż piwo jest dopuszczalne wewnątrz pomieszczeń hurtowni, na wydzielonych stoiskach lub w punktach prowadzących wyłącznie sprzedaż napojów alkoholowych oraz w punktach prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży; ewentualna promocja napojów alkoholowych na imprezach plenerowych, w tym degustacja oraz związane z nią konkursy, winna być zgłoszona i uzgodniona z Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (*ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi - tekst jedn. Dz. U. z 2023 r., poz. 165 ze zm.*).

Wybrane regulacje prawne o charakterze karnym:

- *Kto sprzedaje lub podaje napoje alkoholowe w wypadkach, kiedy jest to zabronione, albo bez wymaganego zezwolenia lub wbrew jego warunkom, podlega grzywnie (art. 43 ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi - tekst jedn. Dz. U. z 2023 r., poz. 165 ze zm.)*
- *Kto wbrew postanowieniom zawartym w art. 13¹ prowadzi reklamę lub promocję napojów alkoholowych lub informuje o sponsorowaniu imprezy masowej, z zastrzeżeniem art. 13¹ ust. 5 i 6, podlega grzywnie od 10 000 do 500 000 złotych (art. 45² ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi - tekst jedn. Dz. U. z 2023 r., poz. 165 ze zm.)*
- *Kto bez wymaganego wpisu do rejestru wyrabia lub rozlewa napoje spirytusowe, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku (art. 44 ust. 1 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o wyrobie napojów spirytusowych - tekst jedn. Dz. U. z 2020 r., poz. 1419 ze zm.)*
- *Kto dopuszcza się czynu określonego w ust. 1 w stosunku o napojów spirytusowych o znacznej wartości, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2 (art. 44 ust. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o wyrobie napojów spirytusowych - tekst jedn. Dz. U. z 2020 r., poz. 1419 ze zm.)*
- *Kto odkaża skażony alkohol etylowy lub osłabia działanie środka skażającego, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 3 (art. 13 ustawy z dnia 2 marca 2001 r. o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych - tekst jedn. Dz. U. z 2023 r., poz. 463)*
- *Kto nabywa, przechowuje, przewozi, przesyła lub przenosi wyroby akcyzowe stanowiące przedmiot czynu zabronionego określonego w art. 63-64, art. 69 § 1 lub 3, art. 69a, art. 73 lub art. 73a, lub pomaga w ich zbyciu, albo te wyroby akcyzowe przyjmuje lub pomaga w ich ukryciu, podlega karze grzywny do 720 stawek dziennych albo karze pozbawienia wolności albo obu tym karom łącznie (art. 65 § 1 ustawy z dnia 10 września 1999 r. Kodeks karny skarbowy - tekst jedn. Dz. U. z 2023 r., poz. 654 ze zm.)*

Wszelkie działania KAS, mające na celu weryfikację legalności produkcji i sprzedaży alkoholu etylowego, napojów alkoholowych, jak również legalności wykorzystania alkoholu skażonego, są zatem konieczne w szerokim aspekcie. Służą one bowiem nie tylko zapewnieniu należnych wpływów finansowych do budżetu państwa, ale też równej konkurencji legalnym producentom oraz mają pozytywny wpływ na poprawę bezpieczeństwa zdrowotnego konsumentów.

Uwzględniając rozrywkowy i rodzinny charakter okolicznościowych imprez plenerowych, w celu dodatkowego zwiększenia ich atrakcyjności organizatorzy urządzają też często rozmaite gry i zabawy w różnych formach: zawody sportowe, konkursy i konkurencje zręcznościowe, quizy wiedzy oraz loterie fantowe, w których zwycięzcy wyłaniani są w drodze losowania, a wygranymi są nagrody rzeczowe w postaci upominków o różnej wartości. Nadal zdarza się, że organizatorzy podobnych wydarzeń towarzyszących piknikom plenerowym są nieświadomi obowiązujących w tym względzie regulacji prawnych, bądź celowo je ignorują, usprawiedliwiając swoje działania niewielkim rozmiarem takich form rozrywki. Tymczasem organizacja wszelkich gier o charakterze losowym w Polsce podlega nadzorowi, jakie państwo sprawuje nad rynkiem branży hazardowej, oraz określonym restrykcjom z tym związanym. Urządzanie tego typu przedsięwzięć wbrew obowiązującym przepisom jest zabronione. Podobnie nielegalne jest organizowanie na piknikach zabaw, polegających na przewidywaniu, typowaniu, odgadywaniu i obstawianiu wyników różnych zdarzeń oraz wszelkich form gier o wygrane pieniężne typu gry w karty.

Krajowa Administracja Skarbowa informuje zatem, że zgodnie z *ustawą z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r., poz. 227)* obowiązują następujące zasady:

- gry losowe, w tym loterie fantowe, loterie promocyjne oraz gry w kości, a także zakłady wzajemne i gry w karty, są grami hazardowymi, których urządzenie i prowadzenie jest dozwolone wyłącznie na podstawie koncesji, zezwolenia lub zgłoszenia do odpowiedniego organu Krajowej Administracji Skarbowej, oraz wyłącznie w określonych miejscach,
- loteria fantowa (której wynik zależy od przypadku lub nieprzewidywalny z perspektywy uczestnika jest jakimkolwiek etap tej gry, nagrody mają postać fantów, a dochód ze sprzedaży losów przeznaczony ma być na określony precyzyjnie cel dobroczynny) jest oczywiście dopuszczalną formą gry hazardowej na okolicznościowych imprezach plenerowych, jednak jej zorganizowanie jest możliwe wyłącznie na podstawie zezwolenia dyrektora izby administracji skarbowej (jeśli wartość wszystkich nagród przekracza ustaloną na rok 2023 kwotę bazową 6 565,4 zł) lub po dokonaniu zgłoszenia naczelnikowi urzędu celno-skarbowego (jeśli łączna wartość nagród nie przekracza kwoty bazowej 6 565,4 zł),
- wniosek o uzyskanie zezwolenia, jak też zgłoszenie, zawierać muszą określone w ustawie dane, oraz dołączone muszą być do nich skonkretyzowane dokumenty (zaświadczenia, oświadczenia), pośród których najważniejszy jest regulamin gry, opisujący szczegółowo reguły gry oraz wskazujący wszelkie elementy nakazane ustawowo; zatwierdzony lub zgłoszony regulamin stanowi zbiór bezwzględnie obowiązujących prawideł prowadzenia gry, a wszelkie jego zmiany także podlegać muszą zatwierdzeniu lub zgłoszeniu,
- uzyskanie zezwolenia podlega opłacie, a loteria urządzana na tej podstawie jest przedmiotem opodatkowania podatkiem od gier, natomiast loteria urządzana w następstwie dokonania zgłoszenia jest wolna od opłaty i podatku od gier,
- organizator loterii fantowej jest obowiązany posiadać formularze zaświadczeń o uzyskanej wygranej, będące drukami ścisłego zarachowania, na wypadek żądania wystawienia takiego zaświadczenia ze strony laureata loterii, oraz przygotować i zabezpieczyć urzędowo ewidencję tych druków,
- organizator loterii fantowej jest obowiązany złożyć sprawozdanie z loterii urządzanej na podstawie zezwolenia lub informację z loterii przeprowadzonej w następstwie jej zgłoszenia.

Wybrane regulacje prawne o charakterze karnym:

- *Karze pieniężnej podlega urządzający gry hazardowe bez koncesji, bez zezwolenia lub bez dokonania wymaganego zgłoszenia (art. 89 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych - tekst jedn. Dz. U. z 2023 r., poz. 227)*
- *Niezależnie od kary pieniężnej wymierzanej przedsiębiorcy określonej w ust. 1 pkt 1, naczelnik urzędu celno-skarbowego może wymierzyć karę pieniężną osobom pełniącym funkcje kierownicze lub wchodzącym w skład organów zarządzających osób prawnych lub jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej urządzających gry hazardowe bez koncesji, zezwolenia lub zgłoszenia (art. 89 ust. 3 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych - tekst jedn. Dz. U. z 2023 r., poz. 227)*
- *Wysokość kary pieniężnej wymierzanej w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 1 wynosi: b) w przypadku gier innych niż określone w lit. a i c - 5-krotność opłaty za wydanie koncesji lub zezwolenia, c) w przypadku gier urządzanych bez dokonania wymaganego zgłoszenia - do 10 tys. zł (art. 89 ust. 4 pkt 1 lit. b i c ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych - tekst jedn. Dz. U. z 2023 r., poz. 227)*
- *Kto wbrew przepisom ustawy lub warunkom koncesji lub zezwolenia urządza lub prowadzi gry hazardowe, podlega karze grzywny do 720 stawek dziennych albo karze pozbawienia wolności do lat 3, albo obu tym karom łącznie (art. 107 § 1 ustawy z dnia 10 września 1999 r. Kodeks karny skarbowy - tekst jedn. Dz. U. z 2023 r., poz. 654 ze zm.)*
- *Kto wbrew przepisom ustawy lub warunkom zezwolenia urządza lub prowadzi loterię fantową, grę bingo fantowe, loterię promocyjną lub loterię audiotekсовą, podlega karze grzywny do 240 stawek dziennych (art. 108 § 1 ustawy z dnia 10 września 1999 r. Kodeks karny skarbowy - tekst jedn. Dz. U. z 2023 r., poz. 654 ze zm.)*
- *Jeżeli nadwyżka z loterii fantowej, gry bingo fantowe, loterii promocyjnej lub loterii audiotekсовej była przeznaczona na cel społecznie użyteczny, w szczególności dobroczynny, sprawca czynu zabronionego określonego w § 1 podlega karze grzywny do 120 stawek dziennych (art. 108 § 2 ustawy z dnia 10 września 1999 r. Kodeks karny skarbowy - tekst jedn. Dz. U. z 2023 r., poz. 654 ze zm.)*

Uwaga:

Informacje o przypadkach jakichkolwiek zdarzeń podczas imprezy plenerowej lub innej, wobec których zachodzą podejrzenia co do braku legalności oferowanego alkoholu i napojów alkoholowych, a także wątpliwości w kontekście legalności loterii czy innej gry rozrywkowej, można i należy zgłaszać dzwoniąc pod numer Krajowego Telefonu Interwencyjnego KAS: 800 060 000 (całodobowo i bezpłatnie), bądź do najbliższej jednostki Służby Celno-Skarbowej lub Policji. Powiadomień dokonywać też można pisemnie, z wykorzystaniem adresu skrzynki e-mail: powiadomKAS@mf.gov.pl.